

Dnro 18913/041/13

21.5.2013

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen lausunto valtiovarainministeriölle metropolialueen esiselvityksestä

Metropoli meille kaikille

VM:n lausuntopyyntö VM079:00/2012

Selvityshenkilöiden esittämät vaihtoehdot

Selvityksessä esitetään harkittavaksi kolmea vaihtoehtoista mallia, joista kaksi ensimmäistä on päävaihtoehtoja. Selvityshenkilöt suosittelevat mallia 2.

1. Suurkunnat ja sopimusyhteistyö
2. Vahvat peruskunnat ja vaaleilla valittu metropolihallinto
3. Vahva vaaleilla valittu metropolihallinto ja vaihtoehtoiset kuntarakenteet

Lausunnonantajia pyydetään arvioimaan

- mikä tai mitkä vaihtoehtoisista malleista vastaavat metropolialueen erityisiin haasteisiin parhaiten aina 2030 – luvulle asti
- mikä tai mitkä vaihtoehtoisista malleista olisivat tarkoituksenmukaisia toteuttaa metropolialueen kokonaisedun näkökulmasta

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) lausunto

ARA pitää selvityksessä esitettyä arviota seudun tilasta, ongelmista ja muutostarpeista oikeana. Metropolialueella tarvitaan selvästi sekä kuntarakenteen merkittävää uudistamista että vahvaa metropolihallintoa. ARAn näkemyksen mukaan kumpikin on tarpeen paitsi seudun yhteisen maankäytön ja liikenteen haasteiden ratkaisemiseksi, niin erityisesti asumisen haasteiden kannalta ja erityisesti kohtuuhintaisen vuokra-asumisen aikaansaamiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi.

Nykyinen kuntarakenne ja vapaaehtoisuuteen perustuva kuntayhteistyö eivät ole tuottaneet riittäviä ratkaisuja. Kuntien harjoittama osaoptimointi näkyy myös asuntopolitiikan toteuttamisessa. Sinänsä hyvä ja tarpeellinen MAL-aiesopimusjärjestelmäkään ei ole ollut riittävän vahva väline. Nykyinen tilanne ei siis tue kuntien kilpailukyvyinkin kannalta oleellisten kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen aikaansaamista.

Esitetyistä malleista tulisi päästä etenemään realistisesti toteutuviin ja yhdyskuntarakenteen kannalta kestävä hallinnan kannalta tarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin. ARAn mielestä metropolialueella tarvitaan joka tapauksessa – kuntarakenneratkaisuista riippumatta – itsenäisen päätösvallan omaavaa metropolihallintoa. Kuntarajat ja hallinnolliset sektorit ylittävä organisaatio on välttämätön metropolialueen toiminnallisen kokonaisuuden hallitsemiseksi ja nykyisten monien hallintotasojen vähentämiseksi. Mitä hajanaisempaan kuntarakenne säilyy sitä vahvemmas metropolihallinto täytyy rakentaa.

Selvittäjät ehdottavat joitakin tehtäviä siirrettäväksi valtiolta metropolihallinnolle, kuten ARA:lta sosiaalisen asuntotuotannon rahoitustehtäviä ja muita kuin valvontatehtäviä. ARA katsoo, että nyt on ennen kaikkea kyse selvittää tehtävien siirtoa kuntakentän sisällä eli peruskunnista ja kuntayhtymistä metropolihallinnolle. ARA muistuttaa, että viime vuosina on pyrkimyksenä ollut tehostaa hallintoa siirtämällä erilaiset asuntopolitiikan toimeenpanotehtävät yhdelle toimijalle, ARAlle. Siksi mahdolliset tehtäväsiirrot valtiolta metropolihallinnolle tulee – niiden ongelmallisuudenkin takia – selvittää aivan omana asiana.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

Hannu Rossilanti
Ylijohtaja

Kari Salmi
vs. johtaja